

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külden.
 Egy évre . . . . . 10 ft-kr.
 Fel évre . . . . . 5 —
 Negyed évre . . . . . 2 —
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény fölött, Vacsary-ház fölött, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben
 TELEGI K. LAJOS és IG. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok nyúján.

Hirdetési díj:
 Nagyobb terjedelmű és többzetű hirdetések áru szerint a 10 gr. a 10 sz. b. á. r. ért. vétetnek fel. Bélyegjű minden külön beiktatásért 30 kr.

„Nyitár”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.

Hirdetéseket felvételre a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHER, MAN H. könyv. iróházában is.

Nem nélkül vagy bérmentetlennel beküldött kéziratok nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Az agráriusok.

Parlamentünk újabb ülészakának örövendetes jelensége az, hogy egészen új erők léptek porondra a viták folyamában. Ezek között mindenesetre nevezetes állást foglal el gróf Károlyi Sándor, kinek főbbi nagy beszéde méltó arra, hogy bőven ismertessük. Igen csodáljuk, hogy épen az ellenzék soraiban nem talált a legnagyobb viszhangra, holott az agrárius politikáját az önálló vámtérület csak megkoronázná s tulajdonképeni magvát foglalja magában még az antiszemita párt törekvéseinek is. A magyar földbirtokos osztály ezen politika elveiben kell hogy keresse megváltását.

Gróf Károlyi Sándor beszéde elején elismeréssel adózik a kereskedelmi miniszterium tevékenységé iránt az újabb időben. Amde mindezek, a jelen pillanatban csak mellékkérdések; s valamint nem foglalják magukba közgazdasági érdekeink összes szükségleteit, épp úgy ki sem elégíthetik azokat. A részleges javítások nem képesek elhárítani az általános gazdasági válságot, mely felénk közeleg; s ehhez más politikai kezdeményezések, és más törvényhozási intézkedések kellene, mint minők ma a kormány közgazdasági politikáját kimeríteti látszanak.

Gróf Károlyi Sándor rámutatott a tengerentuli versenyre, mely nemcsak Magyarországot fenyegeti, hanem Európának minden földművelő államát. Rámutatott a buzaárak hanyatlásának okaira s konstátálta, hogy ezek az okok nem muló, nem átmeneti teomészettek. Mert nem csupán Amerika, hanem már India, Ausztrália és Afrika is sorakoznak az orosz versenyhez s elárasztják Európa piacait. Konstátálta, hogy a verseny nemcsak a búzára terjed ki, hanem már is kiterjed a repcére is. A múlt évben egész Európában rossz repce-termés volt s mégis mi történt? Az, hogy a repce ára, az indiai repce beözönlése következtében semmivel sem ment magasabbra, mint lenni szokott a legjobb esztendőben. Így a gazdák a szűk természettel szemben az áremelkedés rekompenzációjától is eslestek. És gróf Károlyi Sándor e versenyt nemcsak a búzában és repcében látja határolna, hanem valószínűnek tartja, hogy évek múlva az ki fog terjedni az arparra, rozsrá, sőt talán a nyershusra is. Így a válság, mely a földművelő országokat fenyegeti immenens, és folyton növekvő. S e válság a maga természetesen utján át fog járulni az iparra is. Mert az ipar sem virágozhatik vevő nélkül. S a mily mértékben fogy a vevő a pusztuló földbirtokosság között, oly mértékben kell az iparnak is hanyatlani.

Ez eventualitásokkal szemben gr. Károlyi Sándor nagyszabású akcióit követel a kormánytól. Első sorban kezdeményezést arra, hogy európai szolidaritásra törekedjen a transzatlantikumról beözönlő nyers termények ellen. Szóla a módokat erre konkrét alakban nem tudja formulálni: de érzi a thézis igazságát, és felállítja azt. All pedig a thézis abból, hogy a krízist, melyet Európa ki nem kerülhet, lassítani kell, s ez a lassítás csakis az európai gabonavámok által valósítható meg. Erre nézve a kormánytól, mely a külországokkal szerződéseket kötni van hivatva, elvárja az iniciatívát.

Attért azután a szónok a törvényhozási intézkedésekre, melyek a közgazdasági bajok javításával kapcsolatban álltak. Kiemelte, hogy Magyarország földje két kategóriára osztható. Egyik a fekete föld, mely a válságnak még egyideig ellent tud állani, másik a fehér föld, mely már idáig is pusztulásnak indult. Mert ott, hol a föld sívár, ott a hol a népség szegény, ott üti fel fejét az uszora és ott szedi áldozatait. Az uszora irtására igenis tör-

téntek eddig is törvényhozási intézkedések, csak hogy azok nem elegendők. Tapasztalás szerint az uszoranak chanceit emeli a hanyag, rendetlen közigazgatás és a megyei indolencia. Szükségesnek tartja gróf Károlyi Sándor a közigazgatás reformját és pedig oly alakban, hogy a hivatalnokok az államtól nyerjék megbi zatásukat, ellenben a municipalis ellenőrzés és önrendelkezés fölélenkítettessék, s a közigazgatási bíróságok minden megyében, egy a fővárosban székelő fölébbviteli fórummal fölláttassanak.

Eppen így tartja szükségesnek szóló a büntető kódex jobbítását, a családi bűntényekre nézve. Mert itt a kódex, igaz hogy preventív, de oly mereven, hogy a bírónak, ha meg is van győződve a csalásról s bűnös állításról, nincs megadva a latitudo, hogy lelkiismerete szerint ítélhessen. Aztán a jelenlegi eljárás oly bonyolult s oly hosszadalmas, hogy eredményt addig nem lehet remélni, míg át nem térünk a szóbeliségre.

A legnagyobb visszaélések üzetnek azonban a váltóval, melyet olyanok is aláírhatnak, a kik sem írni, sem olvasni nem tudnak, s kiknek a váltó jelentőségéről fogalmuk sincs. Tapasztalás szerint az uszoranak legnagyobb része a 100 frton aluli váltókkal üzetik. Szóla óhajta, hogy a 100 frton aluli váltók kivonassanak a forgalomból, s 100 frtig oly kötelezvények adassanak, melyek megjelölik a kötelezettség mellett a kölcsön okait s természetét. Természetesen azonban a bejegyzett czégek és intézeti váltók e rendszabály alól kivétel-nének.

Szóla sürgeti a bevándorlások megszorítását. A honosítási törvényt oly alakban, hogy csak annak engedjék meg a letelepedés, a ki ki tudja mutatni, hogy tisztességes keresetből meg tud élni.

Epp így terjeszkedik szóla a vidéki takarékpénztárak intézményére, melyek a jelenlegi korlátlanlanság mellett szédelgést és uszorát üznek. A betétekkel nincs náluk arányban a tartalékalap. A hitelszükségleteket nem elégíthetik ki, mert kis tőkével csakis spekulációra alakulnak. Ez a körülmény kecsgetti a tőkét, mely ily módon e téren vállalkozik s kerüli az indusztriát, mely talán kevesebb kamatot biztosít neki. Szóla e téren törvényhozási rendezést sürget, és pedig oly módon, hogy minden vidéki takarékpénztár köteles legyen tartalékalapját a betétekhez aránylag növesztetni. Továbbá elvárja a kormánytól a direkt beavatkozást a hitelszövetkezetek megalapítására és kiterjesztésére. E téren a kormány iniciatívája annyival szükségesebb, mert éppen az új bankegyeség küszöbén állunk s ebben a hitelszövetkezetek érdekei és szükségletei okvetlenül kombinációba veendő.

Végül szónok kijelenté, hogy ezek az eszmék azok, melyeknek a megvalósítását régebbr idő óta sürgette a kormánypart soraiban, — s miután megvalósításukat nem győzte várni, hogy azt erősebben sürgethesse, azért lépett az ellenzék sorai közé.

Mindenesetre nagy jelentőségű beszéd s oly politikai elvekét proklamál, a melyek az önálló vámtérület eszméjével kiegyeztetve — méltóak volnának arra, hogy mindnyájunkat komoly gondolkodásra bírjanak.

Országgyűlés. A képviselőház a kereskedelmi tárca költségvetését folytatta, s két beszédet hallgatott végig. Egyiket gróf Keglevics István tartotta. A másikat Szentkirályi Albert. Az első ismét agrárius beszéd volt; az utóbbi a vámkérdésekkel foglalkozott, a külön vámtérület eszmekörében. Beszédében nem egy helyen fordult elő éles kritika a kormányzat irányában; ilyen

volt főként a telekkönyvi állapotok rajza, ilyen az állam hivatalnokok indolenciája minden iránt, a mi társadalmi mozgalom, vagy nem felőlről jött parancs. Keglevics gróf a telekkönyvi zavarok megszüntetésére egy radikális módot ajánlott. Ajánlotta, hogy a kormány tekintet nélkül a be nem fizetett átiratási illetekre, — fogadjon el a jelenlegi telekkönyvi helyzetet, s a valódi tulajdonosok megjelölésével véglegesítse.

Ugyanígy javasolta Keglevics gr. azt is, hogy az illeteket a kormány bizonyos esetekben jelentékenyen mérésekelje. Különösen a talajjavítási bank által adandó hosszabb kölcsönöket kérte ez előnyökben részesíteni. A talajjavítási bank, melyet Keglevics fejtegetett, négy osztályból állana. Talajjavítási, öntözési, tehervasuti és borászati ágakból. Ezekre nézve részletes terveket adott, melyeket a ház tagjai érdekekkel hallgattak. Beszéde végén azonban szónok egy — alighanem véletlenül kiejtett — szóval izgatott jelenetet idézett elő. Fejtegette ugyanis, hogy miért mondott le azon szándékáról, hogy a kereskedelmi tárca részleteinél gyakrabban szólaljon fel; azt találta mondani, hogy multiori felszólalása az ellenzéki szónokok részéről „durva” megtámadásokban részesült. A függetlenségi párt soraiból harsányan hangzott a kérdés: ki volt az? Nevezze meg! — Gróf Keglevics István megnevezte Ugron Gábert és Herman Ottót. Kinos érzés nehezült az egész házra, mert mind Ugron, mind Herman jelen voltak s tudni lehetett, hogy személyes kérdésben azonnal válaszolni fognak. S válaszoltak is. De mindketten oly kitűnő tapintattal, hogy habár egyik sem maradt adósa gróf Keglevicsnek, mégis a válasz mindkettő részéről a parlamentis nyugalom korlátai közt maradt. Ugron Gábor nagyon helyesen jegyezte meg, hogy a parlament olyan küzdött, melyben egyszer enyhébb, máskor súlyosabb ütések mérnek egymásra, s ezeket el kell viselni. Ellenben a ki leczkéztetni akar, az legyen elkészülve arra is, hogy őt is meglegyezhetik. S egy van a mit a parlament senkitől el nem tőr büntetlennül, s ez a prepotens modor. Herman Ottó pedig holnapra halasztván tárgyi észrevételeit, csak annyit mondott, hogy ha Keglevics be tudja bizonyítani, hogy a botbontetés és a szabadelvesség összeférő dolgok, akkor ő meg adja magát. Gróf Keglevics István nem téven semmi megjegyzést Ugron s Herman szavaira, ez az incidens befejeztetett, s Szentkirályi Albert megkezdhetette beszédét.

Szentkirályi beszédének két főrésze volt: kimutatta, hogy a kormánynak nincs közgazdasági politikája s bizonyítja az önálló vámtérület szükségét. Fejtegetése szigoron szakszerű volt, és oly erős, hogy az ülés folyamán felszólalásra bírta gr. Széchenyi minisztert. Különösen az önálló vámtérület melletti nyilatkozatait az ellenzék zajos helyesléssel fogadta.

Bauszner Guidó a középeurópai vámunio mellett tört lándzsát s azt ajánla, hogy a magyar képviselőház, az eszme megvitatására, a kiállítás alatt nemzetközi képviselői kongressz-megtartását kezdeményezze.

Gróf Széchenyi miniszter főleg Szentkirályi Albertnek a miniszter tegnapi beszédére tett megjegyzései ellen védekezett. Azt monda, hogy ő nem általános panaceaül ajánlotta a pályadíj kifizését s hogy ellentmondás rejlik abban, ha valaki egy lélekzettel az önálló vámtérületet és a középeurópai uniót ajánlja. A miniszter a lapokra is megjegyzést tett, mielőtt azt látjuk, hogy a sajtóval nincs megegyedve. Azt véljük, hogy az elégedetlenség kölcsönös.

Az ülés végén Rác Géza antiszemita képviselő szólt, kinek Wahrman előadóra tett megjegyzésre Wahrman sietett megfelelni.

A kolozsi választás.

Ifj. Zeyk Károly kormányparti jelölt választott meg Kolozson képviselőnek. Az alább következő proklamáció bőségesen megmagyarázza, hogy miért nem állított ezuttal a függetlenségi párt jelöltet. Ha az alkotmányos élett ezen elfajulása még tovább tart: akkor indítványozni kellend, hogy a képviselőket egyszerűen nevezzék ki. A proklamáció így hangzik:

„Tisztelt polgártársak! A kolozsi választás ügyét itt benn a központban komoly fontolóra vettük: Azon levelekből, melyeket részint Kolozsról, részint Száva Sándor, részint Ugron György, részint Nalaczy Géza elvtársainktól kaptunk, örövendetesen látjuk, hogy Magyarország függetlenségi eszméje a kolozsi kerület hazafias érzelmű polgárainak szívében

elénk öntudatossággal él, s hogy így a küszöbön álló alkotmányos harczt becstelenséget lenszéggel készek megküzdeni. Ezen értesítsekből megnyugtatóst merítünk a jelenre s reményeinket élesztjük a jövőre.

Az eszme, melyért pártunk 17 év óta lankadatlan küzdelmet folytat a népszabadságnak, a nemzeti megismosodásnak, közgazdasági életünk felvirágzásának, a testvéries együttéléseknek, államiságunk önállósításának, egy szóval Magyarország függetlenségének, szabadságának és jólétének eszméje. Ily eszméért az emberiségnek minden életrelval nemzete tollal, szóval és ha kellett fegyverrel mindig készen volt a köztevékenység terére lépni. És ha mi küzdünk, nem tesszük egyebet, mint követjük az életrelval népektől ránk maradt szent hagyományokat.

De mi a jövőnek nem álmodozó munkásai vagyunk, kik nem ügyelve a fennforgó viszonyokra, minden alkalmat megragadnak, hogy életjeit adhassanak magukról. Mi tényleges politikát folytatunk, mindig számbave a győzelem kilátásait, a fennforgó körülményeket és a sikertelenség hátrányait. E tényezőket vetjük számba most is.

Becsületes, alkotmányos küzdelemre mindig készen állunk, attól minket sem hatalmi ígéretek, sem fáradság, el nem riasztanak, de az olyan csata előtt, hol a hatalom felüggeszti az alkotmányos életet, kortes sereggé alakítja át a hatóságokat, lábbal tiporja a közszabadság egyetlen biztosítékát s a kisbesebnek egyetlen oltalmát — a törvényt, mondjuk, az ilyen csata előtt, letesszük a fegyvert, nemcsak azért, mivel az erőszak felhasználása ránk nézve egyenlőtlené teszi a küzdelmet, hanem főleg azért, mivel pártunk hazafias és derek népet nem akarjuk húzavonáknak, a lelkiismeretlen hatalom tulpaksáinak, visszaéléseinek és üldözötésének kitenni. Már pedig midőn látjuk, hogy a korteskedést hatóságilag szervezték, midőn látjuk, hogy a rendnek hivatalos örei egész czinizmussal mérgezik a vért a pálinkával, és mérgezik a lelkét a vesztegetéssel; midőn látjuk, hogy az ellenfél nem argumentumot használ, hanem hatalmi eszközöket, midőn látjuk, hogy a be nem vált-ható ígéretek és ámtások hirdetésében a tisztviselő urak épen olyan gazdagok, — mint a milyen szegények eszmékben és kötelességeik hű teljesítésében; midőn látjuk, hogy épen azok a hivatalnokok szegik meg a törvényt, kiket azért tartunk és fizetünk, hogy a törvénynek örei és végrehajtói legyenek; hogy épen azok fenyegetik polgártársainkat, kiknek kötelességük az üldözött oltalmukba venni; mindezek mellett látva az erkölcsök elvadását, látva, hogy az ellenfél mikép kor-bacsolta föl a rossz indulatokat s mikép éb-resztette föl közönségének falankságát; nekünk erkölcsi és hazafias kötelességünk inkább visszavonulni azon harcztérrel, melyre az ellenfél tényei ily sötét árnyékok vetettek előre, mint küzdelemben menve ellenfelünknek alkalmat nyujtani, hogy az elajulásnak e sötét munkáját még tovább is folytassa.

Mi szabadságot akarunk s a történelem e nagymestere a nemzeti életnek arra tanit, hogy a népet csak szilárd erkölcsök érlelik meg a szabadság intézményeire. Mi tehát arra vagyunk utalva, hogy az erkölcsöket ápoljuk, neveljük és sentartjuk. E fundamentális elvnel fogva, olyan küzdelmet meg csak megkísérteni sem akarunk, melyben az ellenfél durva vakmerőséggel, alapjában támadja meg a nép erkölcsét.

Az ily küzdelemtől nekünk tartózkodni illik, miként a ragályos betegségétől.

Velünk együtt így gondolkozik azon derek férfiu is, kinek zászlóját az önk lelkese-dése a mult alkalommal győzelemre vitte.

Epen ezért az önk által felajánlott jelöltséget el nem fogadhatja.

Kérjük tisztelt polgártársainkat, nyugodjanak meg ezuttal e változhatatlan tényben. Engedjék remellenünk, hogy az eljövendő alkalomra buzdóságukra, hazafiságukra és szilárd elveikre, elkinozott és kiszivattyozott hazánk a győzelem biztonságával számíthasson.

Engedjék remellenünk, hogy jó érzelmeikkel önk megfogják termékenyíteni azon szerencsétlen néf szívet is, mely elámitva, ma a mi elveink ellen száll sorompóba.

Isten áldja meg önök, legyenek elveikhez hívek, munkájukban kitartók, a hazafiságban ernyedetlenek!

Éljen a haza!

Kelt Kolozsvárt 1885. jan. hó 11-én.

Bartha Miklós. Somody István.

A debreczeni vásár.

Debreczen, jan. 14.

Régi dicsőség lett, hajdani fényed elenyészett! Így kezdhetők cikkünket, és folytathatjuk érzelgős panaszokkal, ha egyáltalán a közgazdasági téren az érzelgőssel valamire menni lehetne. Itt a rideg tények és számok beszélnek, melyeken — ha kedvezőtlen is az eredmény — panasszal egyáltalában változtatni nem lehet.

Hogy a debreczeni vásárok lejártak magokat, annak egyelőre több oka van; a budapesti hírneves országos vásárok sem bírnak már azon fontossággal, melylyel hajdan bírtak. Hajdan, midőn közlekedési eszközeink nem voltak még azon színvonalon, melyen most vannak, s kereskedő, iparos és gyáros csak a tengelyen való szállításhoz volt köteles, utalva volt egy a gyáros, mint a kereskedő és iparos egy-egy nevezetesebb várost annak országos vásárai alkalmával, gyűlhelyül, és gőcpontul tekinteni. De ma — midőn — a tudomány vívmányai folytán — a gőz és villany segítségével száz és ezer mérföldnyi távolság nem távolság többé előtűnt, s a világ piaczaival közelebbi érintkezésbe jöttünk, természetesen következményként tűnik fel, hogy a nevezetesebb országos vásárok, s így a debreczeniek is, egykori jelentőségükből sokat vesztek.

Egyébként is, mai közgazdasági helyzetünk nagyon világs. Akár merre tekintünk, általában az üzleti és különösen a forgalmi élet terén, mindenütt nagy elégedetlenséggel találkozunk. A tőzsdéi téren ismeretes mozgalmak a gazdasági helyzetre nem nyújtanak kedvező kilátást, a kereskedelem pang, s általában úgy ítélhető meg, hogy küiterjedelmre nem számíthat, s inkább csak a korlátozott helyhez van kötve.

A kis iparos csak közvetve érzi a bajt; míg a kalapitások káros hatása túlyomólag a nagy ipart érinti, a mi főképen onnan ered, hogy az új adózás behozatala óta a nagyipar még nem volt képes azon előnyt kihasználni, a mely a nyers anyag teljesebb értékesíthetéseben részére nyújtatik.

Igy vagyunk a g a b n a üzlet-helyzetével. Kivitelei cikkünk sokat szenvednek a Francia és Németországban tervezett vámemelések hatása alatt. Itteni exporteurjeink nem mernek távolabbi határidőre üzleti kötekebe bocsátkozni, ez okból a belföldi fogyasztás tartózkodik. Minthogy pedig a külföldi számára árusított 8.40 frton rosz, 8.30 frton zab vásároltatott, természetesen, hogy ez árrakkal szemben a magyar gabona ez idő szerint nem versenyezhet.

Lefolyt országos vásáruk mindazonáltal a körülmények és viszonyok tekintetbe vétele mellett nem mondható rossznak. A beszállított termény ára nem emelkedett ugyan — mivel a malmok a mérleg lezárta előtt nem mernek készleteket beszerezni, s még mindig árcsökkenéstől tartanak. Buza, rosz, árpa ára teljesen változatlan.

A szesziparnál, dacára, hogy a gyárosok az árhanatlanság megátalása végett értekezletet tartottak, a kereslet csekély volt.

Ellenkezőleg áll a dolog a sertésvásárnál; a kereslet és kínálat elég nagy volt, s így e nemből csaknem minden felhajtott állat megvásároltatott, a mi főleg annak volt tulajdonítható, hogy Kőhánán is készlet hiányában az árak jelentékenyen emelkedtek.

Egyéb iparcikkéknél azonban lanyha volt a kereslet, s így a leutazott idegen ke-

A »DEBRECZEN« TARGZAJA.

Az áruló.

— Elbeszélés a katonai életből —
Irtá: **Fehér holló.**

Fürkészőleg nézett rám, mintha kímélte volna, hogy mit tudok még a dologról.
— Mondhatom, hogy nagyon csinos, — folytattam, jelentős szemesíptetéssel. — Egy ily hurított é földön, bizvást odaadnám a menybeli tödvőségemet.

E szavak roppant hatást gyakoroltak rá. Elsápadt és csaknem lerogyott.

— No, ne ijedjen meg oly nagyon, — szóltam, a mint láttam, hogy oly hatást szülnék szavam, — ne legyen oly feltékeny, hiszen csak a szoknyáját láttam, őt magát nem is.

— Komolyan mondja ezt? Becsületszavára? — kérde mo hán.
— Ily csekély dolgokra nem szoktam a becsületszavamat vesztegetni, — szóltam hidegen s otthagytam őt.

II.

Estefelé, midőn gyakorlatiainkat elvégezve kiki időöltése után készült látni az ideiglenesen kaszárnyának berendezett ronda nagy épületben, hozzáam jó Paulovics.

— Van kedve egy kis sétát tenni velem a városban? — kérde.

Igennel válaszoltam s köpenyt öltve és szuronyomat fölcsatolva; jelentettem szakaszvezetőnek, hogy távozom estig.

Az utcára érve, egy darabig némán haladtunk a gömbölyű kavicsokból készült sikos kövezeten. Utunk a mecsét felé vitt. Végre megszólalt társam, kiről láttam, hogy nem tudja, mikép kezdjen a dologba:

— Ha megígéri, hogy nem árul el, elviszem önt hozzá.

— Erre már szívesen adom szavam, — szóltam nyíltan s kezét nyujtva.

reskedők és iparosok s a helybeliek panasza méltán jogosult.

Ezekben változtak a lefolyt debreczeni vásár üzleti képét általában, elmondtuk az okokat, mely ennek fokozatos hanyatlására közrehatnak, de nem bíztjuk magunkat a reménnyel, hogy a vásárok jelen viszonyok fenállása mellett régi jelentőségüket valaha visszanyerjék. Alkalmunk lesz közelebb az egyes cikkek részletes árának hivatalos kimutatást közölni.

Színház.

(Az árendás zsidó "Népsz. 4. felvonásban, írta Klárné Angyal Ilka. Először adatott nálunk tegnap, január 13-án.)

K. Angyal Ilka leány neve annak az érdemes művésznőnek, aki a népszínház deszkáin — Klárné név alatt szolgálja a külvárosi mu zsát e színház megnyitása óta. Egy kiválóan okos asszony — írja egy fővárosi bírője — elsőrendű színész temperamentum — és mint genre-színész eredetiség, találékonyság és jellemzőség dolgában szinte genialis. Bécsben általános feltűnést keltett egy pár alakja (a Vereshajuban, Piros bugyellárisban) s a fotografusok majd háboruba kezdtek miatta. Ez érdekes asszony most, mint író is fellépett. Eredetiséget ebben keveset hoz magával. A darab foglalkozik a zsidókérdéssel. Egy gyermektelen zsidóházaspár felneveli egy nála véletlen elhunyt asszony keresztény gyermekét. A gyermek felnővén, beleszeret a bíró fiába, a ki megszökteti a leányt. A fiatalok kocsijában azonban utközben kiesik egy kerék egy utszéli csárda mellett. Itt aztán az öregek utóliéri őket. Szerencsére kisül, hogy a csárda tulajdonosa a vélt zsidó leánynak — apja, s így a leány keresztény volta kislútvén — semmi akadályt annak, hogy a bíró fia elvegye a zsidók Bet-tikáját.

Valóban ajánlanunk kell Krecsányi ur nak, hogy a népszínház darabjait tüzetesebb kritika nélkül nálunk előadati óvakodjék. A „Magdolna“-val, már megjárta, most pedig az „Árendás zsidó“-ban egy a polgári házasság behozatala mellett kardoskodó, egy-két melegen írt jelenet dacára is silány férc-művet hozott színre. Olyan zsidók és olyan magyarok, a minőket e darab szerepeltet a tendenzia kedéért — nem léteznek; hát olyan paraszt legényt ki látott, a kinek szeles jó kedve nem nyilatkozik egyéb mondasban, mint abban, hogy „lehet már zsidó-leányt is elvenni, leszmár olyantörvény.“

Egyszóval az egész jobb lett volna röpiratban megírni, vagy pedig vezércikkben, a Politisches Volksblatt számára. Épen most adtak elő egy hasonló tendentiájú „Vad galamb“ című népszínművet ugyancsak a népszínházban reméljük; hogy ennek előadásától megleszünk kímélve.

Szabó Antal a czimszerep lehetetlen alakjában kellő discretióval alakított. Örley Flóra mint pedig élénk játékaival szerzett tapsvihart. Megemlítjük Kiss Mihály egy néhány dalát és Boránd Gyulát (Smüle), kinek azon

Nemsokára a ház előttünk volt.

Ott ugylátszik vártak már társamra, mert alig koczeantott hármat az utca-ajtóra, megnyitott az s egy gyönyörű lány lett láthatóvá. A mint azonban kettőt látott egy helyett, megjedtt s beakarta csapni az ajtót s csak társam bátorító szavára bocsátott be mindkettőnk. Szűk folyosóra értünk, mely a leszállott alkony foltván már egészen sötét volt. Önkenytelenül is megmarkoltam szuronyomat s félig kivontam hüvelyéből. Paulovics észrevette ezt:

— Mitől se tartson, — mondá, — hisz velem van őn.

— Timeo danaos, — válaszoltam nevetve. A rövid folyosóról egy szűk kamrába léptünk, melynek közepén falépcső vezetett az emeletre.

A lány előment a csigalépcsőn kanyarogva fölfelé, Paulovics utána, én meg leg hátul. Főnn egy kis szobába toltak be s társam suttogva mondotta:

— Várakozzék itt, a háznépvel kell szólanom.

Ezzel az ajtót rám zárták s magam maradtam. Elég időm volt egy a szoba belsejét szemügyre vennem, mint helyzetem emelkednem. A kamra, melybe vártak, jobb módú családra vallott. A falak mentén körül, szőnyegekkel leterített alacsony pamlagok futottak végig, előttük egy, alig arasznyi gömbölyű asztal állott. Egy kis parkányon marhazsirba itatott kanóc, mely kis pléblámpában állott, terjesztett szűkös világot s a falukon egy nagy-szakálú görög szentre vette fényét; a szent ijesztően vicsgoró alak volt. Szemben ezzel, akora ablak állott, melyen egy macska férhetett csak ki, ez is el volt fűgönyözve s a mennyire csak kivettem az udvarra szolgált. Enyhe tavaszi idő lévén, a szobában semmiféle fűtő eszköz nem állott.

E helyszíni szemle nem sok jóval biztaltott. „Ezer handszár és bicca,“ — gondoltam bosnyákosan elkerített káromkodással, — ezek itt csendesen megnyivaszthatnának, senkise fogja megtudni, mi lett belőlem! Aztán elha-

színházunkban egy idő óta nem szokatlan kellemetlenség azon történt, hogy a karmester rossz vezérletével belezavarta coupletjeibe. A karok a szó teljes értelmében nem voltak betanítva s e miatt több csinos dal kárba veszett. A mi tet szés és taps hangzott a szép számú vásári közönség sorában, az csak is a magánszereplőknek köszönhető.

A gulyás bál.

Debreczen, jan. 14.

„Aztán jókor eljőjön, mert majd nem tud bejutni.“ Mondá egyik barátom, midőn meghallotta, hogy én is a gulyás bátra készülök. El is mentem jókor, hogy valahogy ki ne maradjak, s épen 7 óra volt, midőn saját uri fogatomon megérkeztem a bál helyiséghez, hol épen akkor kezdtek rá az első csárdást.

Hamar, hamar, hogy a végiből nekünk is jussjon egy kicsi. Beleptem a terembe, hol már akkor 30—40 pár járt a csárdást Zsiga Joska jóhírű bandája mellett. Miután tánczosné nem akadt hirtelenben, — a szegletbe vontam magamat, figyelemmel kíséru a puszták ez egyszerű fiat, kik már a mult évben is bizonyították életrevalóságukat a tánczmulatság terén is.

Volt 5—6 eredeti valóságos debreczeni gulyás és csikós típus, a milyet a Hortobágyon sohasem járt városi ember csak képek után ismer legfeljebb. Magas termet szeles vállakkal, naptól barnított arc, melyen a tiszta becsületesség és őszinteség sugárzik. Daru tollas debreczeni kalap, lobogós ing, bő — a gulyásoknál fehér s a csikósoknál kék gatyá, sarkantus csizma s egyszerű fekete mellény minden cifraaság nélkül; ennyi az egész öltöz. No ez nem valami szalonképes ruházat, de a gulyás bálnak ez adja meg egyik valódi jellegét.

S hogy tánczolnak! nem ficzámítják ezek ki kezöket, lábukat, nem dühöngnek, kiabálnak ugy, mint a mostani u. n. jobbkörök fia i szokták bál alkalmával azt az örüleles tánczot és larmázást elkövetni: ezek még a valódi eredeti magyar csárdást megőrizték a magatizta valóságában. A lassú ünnepélyes komolysággal járják, néha fordulnak egyet vagy kettőt s a sebeset nem rontják el derviseknek való hadonázzással, s midőn a tánczot elhagyják, — nem csinálnak oly rettenetes larmát, hogy a szegény hölgy és nem hölgy közönség füle majd szűn reped. Bizony sokat lehetne tőlök tanulunk.

8 óra u. kevéssel érkezett meg gróf Teleky Sándor ezredes ur, ki épen csak azért jött Debreczenbe, hogy ezt a bált megnézzé s gyönyörködjék a valódi eredeti magyar népmulatságon. Rab László tanácsnok urral jelent meg, ki a nemes gróflal kalauzálta. A banda most rákezdte a tánczot, mire négy derék legény kiállott a terem közepébe megmutatni kedves vendégöknek az igazi gulyás és csikós tánczot mit ő látható érdekltséggel figyelt meg.

A báltermet és tánczot megnéztük, hátra volt még a konyha. Az udvar hátulján levő szinben állították fel a konyhát, hol a gerendákra akasztott lánczokon fűt a gu yás hus óriási bográcsokban. Nyolcz olyan óriási serpenyő, tele hússal, — melyik szakácsné tudná azt elkészíteni? Hanem Bálint bácsi a fő szakács már érti ezt a mesterséget s rábizhatjuk bátran.

Kérdeztem tőle: hogy csinálják ezt a gulyás húst s mi van benne? — Mire az öreg aztán megmagyarázta, hogy hagymán kívül

tároztam, hogy akármely történéj is, drágán adom el életemet s mint hős katoná hullok el az orvtámadás színhelyén. Szuronyomat megvizsgáltam, jól kivolt élesítve, — kihuztam félig, na most már jöhetnek.

És jönnek is: az ajtó zára halkán csikorog, — bizonyosan egy vad szempár s egy vagy két handszár fog bevillogni. Az ajtó megnyit s bevillogott rajta egy tizes fekete szempár, de nem valami marcona harczosé, hanem egy igen szép lányké, a legtökéletesebb barna szépségek egyike, a kit bosnyák földön láttam. Fején arany-rojtos kis piros fez ült kaczerül, barna haja gyöngyökkel befonva omlott alá vállaira, melyek egy aranyhimzéssel gazdagon dolgozott kis rövid, ujtatlan derékban rejtőztek.

Az öltözetet kurta piros szoknya és csinos kis opanka egészíté ki. A lány piros arczán ragyogó, de veszedelmes mosoly ült észvesztő kaczerágról regelve.

Ily e n támadást semmi esetre se vártam volna, — szuronyomat nyugotnam dugtam vissza hüvelyébe s kíváncsian vártam, mi lesz. A lány belül vette a kulcsot s ráfordította, — egyedül voltunk, bezárkozva, háboríthatatlanul; kezdettem magam igen kényelmesen érezni.

— Ül le, szomszéd, — mondotta a leány, e divatos megszólítást alkalmazva, melylyel mi bakák tiszteltük meg mindig a bosnyákokat.

— Tévedsz, ha azt hiszed, hogy félek, — válaszoltam, összes délszláv tudományomat összeszedve, hogy a párbeszédben kudarcot ne valljak. — En nem félek az ördögtől sem.

A lány babonás borzalommal vetett keresztet a félelmes névre.

— Te keresztény vagy! — mondtam erre a leánynak. — Mi a neved?

— Mária vagy mint nálunk mondják. Milica.

— Hol van társam, Milica? — kérde m aztán.

A leány egyszerre visszanyerte előbbi pajkosságát.

sincs benne semmiféle fűszer, még paprika sem. Az egész a maga leveben fő meg.

Kévéssel 10 óra előtt érkezett meg gróf Dégenfeld főispán ur is, Ráczó Gyula alispán és Kovács Béla őrnagy urakkal, kik megtekintvén a mulatságot, helyet foglaltak gróf Teleky Sándor ur asztalánál.

Kéves vártatva aztán jelenté a bál fő- főrendezője Deli Mátvás bácsi, hogy a vacsora nem sokára készen lesz. Csakugyan kezdtek is behordani a kis serpenyőket, melyekből kecsgetőleg párolgott a kész gulyás.

Nem akarom dicserni a gulyásbust, hiszen ez a magyar ember kedvencz nemzeti eiedele, de anyyi tény, hogy harmadmagammal együtt megettünk egy bográcsbal.

A humorosságáról általában ismert Deli bácsi aztán poharat emelt s felköszönté gróf Teleky Sándor urat, mint aki nem sajnált anynyi fáradságot venni magának, hogy messze otthonát ott hagyta a hortobágyi egyszerű pásztornép meghívására. Egy másik toszattal pedig a főispán urat köszönté fel.

A kiváló vendégek 11 óra után maradtak még a bálban s aztán megköszönvén a szíves vendéglátást, — eltávoztak.

A bál korántsem volt oly népes mint a mult évi, a mi a tánczosokra nézve volt a legjobb. Feltűnő volt az is, hogy az állattenyésztő közönségből az idősebb polgárok alig voltak képviselve, de annak alig volt más oka, mint visszaemlékezés a mult évi tolongásra.

A bevétel 624 frt volt, ötszáz frt kiadás mellett. Vendégek igen szép számmal voltak jelen az intelligens közönség közül is, mint: Dr. Király Ferencz, Nagy Gusztáv, Mészáros Kálmán, Végh Gyula, Rab László, Klekner M. stb. urak. A hölgyek közül ismeretség hiányában keveset tudunk följegyezni. Jelen voltak: ifj. Ménes Andrásné, Klekner Manóné, Balogh Istvánné, Erdélyi Erzsike, Erzsényi Mária, Erdélyi Juliska, Nemeti Zsuzsika, Komlósi Zsuzsika, Boda Mariska, Kozma Mariska, Nagy Juliska, Vársárhelyi Róza, Vak Zsuzsika és igen sokan, kiknek neveit föl nem jegyezhetjük.

Figyelmeztetjük a pásztor-társulatot, hogy a rendezést jövőre is oly egyének kezébe tegyék le, a kik ahoz éiteneik s kik semmi fáradságot nem kíméltek most is, hogy a bál minél kedélyesebben sikerüljön.

Amerikai levél.

(Chicago vágóhidja.)

Chicago, 1-83. decz. 29.

Azt hiszem Debreczen város azon osztályát, — mely régen átlátta, hogy nem csak a törvény-tudomány terén lehet a hazát igazán szolgálni, hanem az ipar és kereskedelem emelése folytán lehet egy országot virágzóvá tenni, — érdekelni fogja a világ legnagyobb terjedelmű és forgalmu vágóhidjának leírása.

Mielőtt magára a vágóhidra térnénk, czélszerűnek tartom a város ismertetését. — Chicago, Illinois államban a Michigan to délnyugoti részén, 50 éves. — Ezelőtt 14 évvel óriási tűz nagy részét elpusztította, de phoenixként emelkedett ki hamvaiból, s ma lakosainak száma a 700 ezret túlhaladja, — s New York után Amerika legnagyobb kereskedő városa. — Nem csak kereskedelme, de ipara is virágzik, mert 4000 gyárban 125.000 férfi, asszony, fiu és leány gyermek dolgozik, és évenkénti gyármánya fa és ércz neműekben 300 millió dolláron jóval felül áll. — 150 szálloda, 12 színház, 4 museum áll az idegenek rendelkezésére.

— Ej, mit akarsz te, Paulovicscsal, mikor itt vagyok én veled?

— Velem vagy, az igaz, — feleltem, — de mit ér az Milica, ha nem vagy az enyém.

— Te sem vagy az enyém, — válaszolt a leány csintalanul.

— Az leszek, ha akarod, — szóltam ujra.

— Ej, — mondá Milica — mintha én nem tudnám, hogy te ur vagy, olyan ur mint a tiszt urak, bizonyosan mátkapárod is van otthon, Magyarországon. Elmondotta nekem Paulovics azt. Ugy se lehetnek én a te feleséged; szeretőd meg nem akarok lenni, mert te ma itt vagy, holnap ott, ma az enyém lennél, holnap mást ölelnél.

— Hát Paulovicsnak lehetsz a szeretője, — szóltam komolyan, — aztán örökre ölel téged?

— Paulovicsnak nem vagyok szeretője, mert ő a névűnek az ura.

— Az ura? — kérdeztem meglepetve?

Hogy az ura? Fértje tán?

— Fértje lesz majd, ha kiszolgálja a te cárodat s eljő tőletek.

— Hm, — gondoltam, — az furcsa dolog; jó lenne erről többet megtudni.

— Milica, — szóltam esdve, — akarod-e, hogy az legyek neked, ami Paulovics a nővérednek?

A leány kétkedve nézett reám.

— Nem lehetne az ugy sem, nem hiszek te neked, mert nem lehet az.

— Fértjed leszek, urad leszek, — mondtam szenvedélyvel, — elviszlek magammal Magyarorszába, nagy palotában fogsz lakni (például ha valami négy emeletes házban nyithatnék ügyvédi irodát, gondoltam utána), sok szolgál, cseléded lesz, („minden hordár, csak győzzük fizetni,“) hintón jársz mindig, (ha telik egy lovas berkocsira, — nagyon boldogok leszünk.

A leány komolyan csóválta a fejét.

(Folyt. köv.)

Óriás tüzlet hol minden kaphat arany-ezüst nemű rendezések, hanem vannak benne, — kézben van, s min tárgy felett rendezés, melyeken törénnek a fizetés minden perczen vétel.

Hogy majdnem elevátoron, vagy letettek jutni, azt mert Amerika uja kal, mint gőzfűt vannak látva.

De a chigago világs. Az „Union“ — 350 hold földéből 1800 fedett, mértföld hosszat annyi hosszas víz ugró-kut szolgálta s utaknak csatlakoz máz pedig minden kezük — ezeknek fedett lerakó helye lom körülbelül 25 juh és 150 ezer millió dollárba; 10 dekesek a hajcsárépen ugy hajtva juhász kutyákkal Magyarországon.

másképen történik egyenként egy kis fordítottik, gép által a sertésnek összeszétletlenül hajtatott teit bassin-ba, hol a harmadik teremben kik oly geresztes szalonától, a sonczára a szegező illésának, rendezésé várt.

A szarvas nem egyszerű kis az ókor, vagy teheszbe hajtatik, s lövetik meg, hogy súlyosztó gép visszanyujtatik, szét daraboltva szállítatik.

A vágó-hid te banknak főjka s a „Sun“ nevű a mindennapi eladása — A nagy sertés bank, Willcox saját nagyszerű gépezetek a zsír gőzerővel készített zsír egész a legalább 15 százalek mint a szalonna, megvagdaltik, hordókból

Minden oly pra hogy a fennakadás is lenne jó, mert a kell felelni, már pedig állománya hónap s így a vágásoknak, kell végződni.

Chicago és környékén Magyarországra nagy havazásokkal, — alkalmas jó buza s a vidék összes te hozatik. — 1883-ban volt terményben.

Hova fogja kin ha ipara, kereskedel rapszik, (1880-ban 6 anyyi már most is a deleben első szerep

Helyi.

* A honvédelmi sarkóráktartulajdonos radságot nem kímélve közönyvel sem törődlek fellállítás iránt költséget ő maga visez ügyben következő Fölhívás.

sirirat tartalmának m azon t, cz. urakat, a lődnek tisztelettel meg vasárnap delután 2 óra utcaza 2102. számú há

* A függetlenség a hetén, jan. 1 saangi táncz vigárlanunk? A legnagyobb lenni, a hol a mulats fesz, semmi tartózkod hon leszünk ott mind anyának, az edes háza

Ez a nemes érzet test lenségi kör báljában van a lehető legnagyobb ételekről, jó ide ital jául ott lesz — azután gélünk minél tömegese vigadni, az bizonyára S a farsang a mulatság a kedvező alkalmat.

Üzleti jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy üzletembe az eddig csupán nagybani eladás mellé a kicsinybani eladást is behoztam. Ezen alkalomból folyólag a többi közt a következő legkeresettebb cikkeket nevezem meg, u. m.

**MINDENNEMŰ SCHIFONOK, KANAVÁSZOK, KARTON;
Flanell, félpesztő és színes veleszek;
TÉLI KIS ÉS NAGYKENDŐK,**

stb., melyeket kisebb mennyiségben is a végszámra eladási ár arányában adok.

Főtörekvésem lévén mint eddig is a legjobb minőségű árukat a legolcsóbb árban szolgáltatva ki, az eddig is tapasztalt bizalom és pártfogást megtartani, üzletemet továbbra is a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom,

mély tisztelettel

KLIMÓ AUREL.

Czegléd utcán, Fried ház, a színház mellett.

„TENGERRE!”

Kiadóhivatala Trieszt 5 kilós postazacskókban utasvét mellett küld **KAVÉT** kilója:

KUBA 1 frt 90 kr.	MOKKA 1 frt 80 kr.	CEYLON 1 frt 60 kr.
JÁVA 1 frt 50 kr.	GYÖNGY 1 frt 50 kr.	RÍÓ 1 frt 45 kr.

Minden egyéb nemeket árjegyzék szerint olcsóbbat 1 frt 30, 1.20, 1.10 kiönték.

RIZS olasz 35, japán 32, ind. 28 kr.

Déli gyümölcs:

Malaga-szőlő 1 frt 50	Szultán-füge 70
Princ. Mandola 1 60	Datolya 70
Szicz. mogoró 60	Éd-s mandola 1.20
Mazsola szőlő 60	Apró szőlő 50

Többféle csiknek egy zacskóba való megrendelésénél összesen 4 1/2 kilót küldünk és számítottunk a különböző áruból.

CZITROM

40-50 darab vagy

narancs

30-40 darab, 2 hónapig tartós; finom héj, kosarastól 1 frt 90 kr.

Mandarin

legedesebb chinsi narancs 50 drb 2 frt 50 kr.

Az árakban minden költség benn foglaltatik, úgy hogy a vevőnek egy krajczárnvi egyéb kiadása nincs. Az összeg előre beküldése által mind-n egyes csomag 10-10 krral olcsóbb lesz.

Haszonbéri hirdetés.

Az egri főképtalan részéről haszonbérbe, adatik 1886. é. január 1-től három esetleg hat évre, a tulajdonához tartozó:

- Egri bormérési.
- Egri sörmérési jog.
- Az egri Zöldkoszoru korcsma.
- A polgár-városi vendéfgadó s italmérési-jog s a hozzá tartozó 100 hold legelő.
- A tikosi Kengyelök birtokrész (Polgár mellett), melynek kiterjedése mintegy 622^{1/2} hold 1200 öllel számítva.

f) A Palkonya-Kisfaludi italmérési jog, a hozzá tartozó 30 hold kaszáló és 12 hold legelő.

g) A szentmargitai pusztából a Hollóspart és zug-részlet (jobbára legelő); kiterjedése 889^{1/2} hold, 1200 öllel számítva.

Bérelni kívánók, kötelező bérelti ajánlatukat, 1885-ik évi márcziushó 15-ig, alulírott jószágigazgatóságnál, — hol a bérelti feltételek is megtehetőek — beadhatják. Kelt Egerben, 1884. decz. 30.

A főképtalani jószágigazgatóság.

Utá nyomás nem díjazatik.

Harcz révén a győzelemhez!

Daczára a sok gyanúsításoknak, a valódi horgony Pain-Expe ler ma mégis a legelterjedtebb és legkedveltebb házi szer. Ezek tudják saját tapasztalatuk folytán, hogy ez az és közvény ellen jobb szer nem létezik, mint a valódi Pain-Expe ler. Ezért joggal tanácsoljuk annak megpróbálását. Ár 40 és 70 kr. Készletben a legtöbb gyógyszerárban. Richter F. Ad. és Tsa, Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszán” gyógyszerárban, N. klaspla z. 303.

Naponta friss készült prima

élesztőt

legjobb minőségű, küld megrendelése minden postai vagy vasutállomásra bérmentve legutányosabb ar mellett a szegedi első élesztő gyár SZEGEDEN

U. i. valódi szesz és elsőrendű élesztőt kezeskedünk.

Fontos minden idegbajban szenvedőnek.

Csak a villanyosság közvetítésével lehet minden idegbajt alaposan gyógyítani. Az én új induction (behát) készletem (villanygép) mindenki által könnyen kezelhető s egyetlen családnál sem szabadna hiányzani. Készvény, csuz, gyengeség, fog és csuszos fofájás, különösen minden idegbaj az én induction készletem által gyógyítható. A teljes készletnek ára beható használati utasítással együtt 8 frt. Egyedül és egyenesen hozzám fordulni s nálam megrendelni. Dr. Beck F. Trieszt, 2. Via Poudares 2.

Minden hasonló készítmény felett előnyben bírnak ezen pilulák, melyek minden ártalmas állagot mentek; legnagyobb sikerrel alkalmazhatók alszervi betegségeknél, váltólagánál, mellbetegségeknél, bőr, szem, agy, szájszorgalmi betegségeknél, gyermekek és női betegségeknél; könnyen hajtó és tisztító hatású egy gyógyszer sem kedvezőbb és ártalmatlanabb.

A DUGULÁST

leküzdni, mely minden betetésnek forrása. — Csukros voltuknál fogva gyermekek is kedvelik. — Ezen pilulák **PITHA** tanár udvari tanácsos bizonyítványa által lettek kitéve.

Egy skatulya ára, mely 15 pilulát tartalmaz, 15 kr. Egy csomag, mely 8 skatulyát, és így 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint.

Óvás. Minden skatulya, melyen e czég: „Apotheke zum heil. Leopold” nem áll, hamis, melynek megvétele a közönség óvatik.

Chillog Neustein

Megfigyelendő, hogy rossz, siker nélküli, sőt ártalmas készítmény ne vétessek. Egyenesen Neustein-féle **Erzsébet pilulák** kérendők — ezek s a használati utasítás az itt látható aláírással vannak ellátva

Főraktár Bécsben

Apotheke zum heiligen LEOPOLD NEUSTEIN Ph. Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse.

Raktár Debreczenben: Tamási K. és Göltl N. urak gyógyszerárában

Bittner's

CONFIEREN-SPRIT

(SZE SZ.)

Nem hiányozhatik egy beteg, vagy gyermek szobából sem. Pompás fertőtlenítő szer, melynek kitűnő, hamisítatlan erdő-illata van. — Bittner confieren-szesze ajánlható gyermek betegségeknél, gyermekágyi betegségeknél s egyáltalán mindenféle járványnál. A Bittner-féle confieren-szesz tudvaleg az örökzöld fenyőnek balsamos etherikus-olaj anyagát tartalmazza sűrített alakjában, s ezért e szesz használata tüdő- és torokbetegségeknél, sőt a vesekő kivétel nélkül ajánlatik. A Bittner-féle confieren-szesz egyedül csak

Jul. Bittner gyógyszerész Reichenauban, Alsó-Ausztria, s az alantírt raktárban kapható. — Egy palack ára 80 kr., 6 palack 4 frt., és egy patentírozott fecskendő gépezet 1 forint 60 krajczár. Raktár Debreczenben: Dr. Rotchnek V. Emil és Göltl Nándor uraknál.

A valódi csak az, mely védjeggyel van ellátva — A patentírozott fecskendő készítményre a czég neve: BITTNER, Reichenau N.-Oo.

62. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben
Kötelezettség és engedmény nélkül készpénz fizetés mellett.
Zsákkal együtt.

AB. Asztali dara nagy és aprószemű	100 kiló	17.80
C. Szinte közepszerű		16.80
0. Királyliszt		17.20
1. Lángliszt		16.60
2. Montliszt		16.20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		15.40
4. 2-od		14.60
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		14.—
6. Szinte 2-od		13.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső		12.40
8. Szinte 2-od		11.60
8 1/4. Barna 1-ső		10.20
8 1/4. Szinte 2-od		8.—
9. Lábliszt		6.89
10. Veres liszt		—
11. Finom korpa zsákkal.	4.80	
	zsák nélkül.	4.20
12. Durva korpa zsákkal.	4.40	
	zsák nélkül.	3.80
Simán őrölt liszt zsákkal 75. kg.	8.80	
	zsák nélkül.	8.20

Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább. Debreczen, 1884. okt. 28.

A zsákok súlytartalma, — teljessly tisztasulynak véve:

A. B. C. 0-9 számig 25 és 85 kilo.	10 11. 12.	50
Sima liszt		75

Hoff János féle maláta kivonat egész-ségi sör 1 üveg 60 kr.

Hoff János féle össze-itett maláta kivonat 1 üveg 1 frt 12 kr. kis üveg 60 kr

Orvosi tekintélyek mint Bécsben Bamberger, Schröber, Schnitzler, Rokitszky, Basch, Finger tansok és mások, Berlinben dr. Frericht, Lang-nbeck Liebreich tanárok igen sok betegségben a legbiztosabb, legjobb eredménnyel rendelik

Hoff János féle maláta kivonat mell- | Hoff J. f. maláta egészségi chochold. czukorka 60, 30, 15 és 10 kr. eredeti | I. 1/4 kiló 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr. I. 1/4 kiló 1 frt 30 kr. II. 90 kr.

Gyógyhatás.

A mell és gyomor-fájdalmakban catharusban, ideggyenge ében és elerőtlenedésben, kimerültségben és mint erősítő szer az üdülőknél.

Hoff János urnak,

a malátakészítmények feltalálója és készítőjének, cs. kir. udvari szállítója Európa legtöbb fejedelemiségének Bécs, Graben Brünnerstrasse N. 8.

Ruma, 1877. okt. 22

Az ön Hoff János féle megbecsülhetlen malátakivonat egészségi sörre és egészségi maláta kivonat chocholdája nem csak nem régi mellfájdalma, hanem az én chronikus gyomor-bajomat jelentékenyen meggyógyította, miért Istennek és Önnek legyen köszönet. Kérek ez uttal (következik a megrendelés.)

Tisztelettel:

Gröger György, állatorvos, Rumaban Német Palánka, 1883. márcz 20.

Minthogy az ön Hoff János féle maláta kivonat egészségi sörre használata folytán jelentékeny javulást érzek, postautánvétellel 6 üveggel kérek.

Tisztelettel:

Beck András, Német-Palánka.

Orvosi gyógyjelentés.

Tisztelettel uram! Örömmel jelentem önnek, hogy az ön Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörre, 70 éves atyámmal, ki rég óta catharusban szenvedett, mely betegségeken semmi gyógyszer nem használt, a catharus megszűntette s az étvágyat helyreállította. Kérek ismét 13 üveg Hoff János-féle maláta kivonat egészségi sört postautánvétellel Tokajba küldeni.

Tisztelettel.

Dr. Dóry, megyei főorvos Baján. Második gyógyjelentés, 1881. jul. 16.

Tisztelet uram! A Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörének használata 70 éves atyámat teljesen megerősíté, úgy hogy annak használata azonnal küldeni. — Kérek még 18 üveggel ismert címhez, postautánvétellel küldeni.

Tisztelettel,

Dr. Dóry, megyei főorvos, Baján.

Főraktár: Debreczenben: Csanak József, Rickl J. Z., Varga Lajos üzletében. Nyiregyháza: Korányi gyógyszerész. Egerben: Kallner L. Buza L. a miserikordianus gyógytárba: Miskolcson: Dr. Szabó József gyógyz. Mahr Károly. Nagyváradon: Hermgh S., Molnár L. gyógyz., Janky Antal, Kiss S. Szatmáron: Jákó Mihály.

60 magas kitüntetés. Alapított 1847. Bécsben és Pesten 1861. óta.